



# Rapport

## Geen aftrek (extra) kosten huishoudelijke hulp

Een onderzoek naar de beslissing op een verzoek om ambtshalve vermindering van opgelegde belastingaanslagen.

### **Oordeel**

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de Belastingdienst niet gegrond.

**Datum: 19 maart 2015**

**Rapportnummer: 2015/060**

## **SAMENVATTING**

De Belastingdienst heeft afwijzend beslist op het door verzoeker ingediende verzoek om ambtshalve vermindering van de aan hem opgelegde aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (IB/PVV) over de jaren 2002 tot en met 2008. Verzoeker vindt dit onterecht. Hij meent dat de Belastingdienst een ongeclausuleerde toezegging heeft gedaan dat aftrek van (extra) kosten huishoudelijke hulp zou worden toegestaan. De Nationale ombudsman oordeelt dat van een ongeclausuleerde toezegging geen sprake is en dat de Belastingdienst in redelijkheid afwijzend kon beslissen op het verzoek. De klacht is niet gegrond.

## **WAT IS DE KLACHT?**

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst afwijzend heeft beslist op zijn verzoek om ambtshalve vermindering van de aan hem opgelegde aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (IB/PVV) 2002 tot en met 2008, en in die beslissing volhardt.

## **WAT IS ER GEBEURD?**

Verzoeker heeft de Belastingdienst gevraagd de aan hem opgelegde aanslagen IB/PVV 2002 tot en met 2008 ambtshalve te verminderen. De gevraagde vermindering ziet op door verzoeker in die jaren gemaakte kosten van huishoudelijke hulp. Op 20 december 2010 liet de Belastingdienst verzoeker weten dat het verzoek (alsnog) werd gehonoreerd. De beslissing luidde: "Voor de jaren 2002 t/m 2008 accepteer ik alsnog de gemaakte kosten huishoudelijke hulp (na aftrek drempel), na ontvangst van de onderliggende betalingsbewijzen."

Nadat verzoeker op 24 december 2010 de gevraagde betalingsbewijzen had verstrekt, stelde de Belastingdienst op 28 januari 2011 het inkomen over de jaren 2003 tot en met 2008 nader vast. Omdat de opgegeven aftrek extra huishoudelijke hulp van € 1.200 minder bedroeg dan de in aanmerking te nemen drempel werd feitelijk geen aftrek extra huishoudelijke hulp toegekend.<sup>1</sup>

Verzoeker was het niet eens met de vaststelling van het inkomen door de Belastingdienst. In zijn reacties hierop schreef hij de Belastingdienst dat hij in zijn opgave van de kosten van gezinshulp al met de drempel rekening had gehouden. Verzoeker schreef de Belastingdienst dat hij bij de opgave van de kosten van 'extra huishoudelijke hulp' van € 1.200 al rekening had gehouden met een door hem zelf berekend gemiddeld afgerond drempelbedrag van € 2.300 per jaar. Verzoeker stelde de betaalde

---

<sup>1</sup> Het jaar 2002 is hierbij niet meegenomen. Voor dat jaar geldt evenzeer dat de opgegeven aftrek extra huishoudelijke hulp ad € 1.200 minder bedroeg dan de drempel zodat feitelijk geen aftrek extra huishoudelijke hulp kon worden toegekend.

huishoudelijke hulp dan ook op € 3.500. Volgens verzoeker was de opgave van het bedrag van € 1.200 precies waarom de Belastingdienst had gevraagd (een 'netto-opgave'). Verzoeker meende dan ook dat de Belastingdienst ten onrechte (nogmaals) de drempel van de door hem opgegeven aftrek extra huishoudelijke hulp heeft afgetrokken. Er is volgens verzoeker een ongeclausuleerde toezegging van de Belastingdienst dat de aftrek wordt toegekend. Voor zover de Belastingdienst bedoelde een 'bruto-opgave' (bedrag voor aftrek van het drempelbedrag) te verstrekken, is volgens hem sprake van onduidelijke communicatie die het verstrekken van de netto opgave in de hand heeft gewerkt. Dat moet volgens verzoeker voor rekening van de Belastingdienst komen.

De Belastingdienst beaamde tegenover verzoeker dat sprake was van een toezegging. Echter, met de woorden 'na aftrek drempel' is aangegeven dat aftrek slechts mogelijk is voor zover de totale kosten meer bedragen dan de drempel. Daarmee is sprake van een duidelijk voorbehoud. De Belastingdienst liet verzoeker weten dat uit de door hem verstrekte gegevens niet blijkt dat jaarlijks meer dan € 1.200 netto uitbetaald is. De Belastingdienst wees er op dat van algemene bekendheid is dat bij de bedragen die op een kwitantie worden vermeld geen rekening wordt gehouden met eventuele drempels die de wet stelt, een kwitantie geeft aan wat er werkelijk is betaald. Daarnaast was volgens de Belastingdienst niet aannemelijk dat zijn dochter, geboren in 1993, de door verzoeker opgesomde werkzaamheden verrichtte (in 2002 was zij 11 jaar). De Belastingdienst concludeerde dat geen aftrek kosten huishoudelijke hulp werd verleend.

Verzoeker reageerde op 17 augustus 2011 met de mededeling dat de kwitanties van € 1.200 konden worden beschouwd als vergoeding van voeding- en drankkosten en het toezenden van aanvullende kwitanties ten bedrage van € 3.500 voor de daadwerkelijke hulp. De aanvullende kwitanties hadden voor alle jaren de volgende vorm:

|                                    |
|------------------------------------|
| "H Hulp (jaar) excl. Voeding/drank |
| Verzoeker                          |
| Adres                              |
| € 3.500                            |
| Vijf en dertig honderd             |
| Naam dochter van verzoeker         |
| Plaats, datum en ondertekening"    |

Wat betreft zijn dochter liet verzoeker weten dat geen restrictie is gemaakt op leeftijd en sprake is van 'nood breekt wetten'.

Door verzoeker ingediende klachten over het niet nakomen van een gedane toezegging beoordeelde de Belastingdienst als ongegrond. Reden daarvoor was, zoals eerder tegenover verzoeker aangegeven, dat met de woorden 'na aftrek drempel' is aangegeven dat aftrek slechts mogelijk is voor zover de totale kosten meer bedragen dan de drempel. Daarmee is, aldus de Belastingdienst, sprake van een duidelijk voorbehoud.

Op 27 juli 2012 wees de Belastingdienst een door verzoeker ingediend verzoek af om over de jaren 2002 tot en met 2008 alsnog een bedrag van € 1.200 in aanmerking te nemen als kosten huishoudelijke hulp. Dit verzoek was gegrond op de omstandigheid dat de Belastingdienst voor het jaar 2009 een bedrag van € 1.200 als kosten van huishoudelijke hulp in aanmerking had genomen. De motivering van de afwijzende beslissing luidde:

Naar aanleiding van de door u ontvangen kopie van het verweerschrift heeft u contact gezocht met mijn collega A. Tijdens dit gesprek heeft hij als compromis aangeboden over 2009 een bedrag van € 1.200 (zonder rekening te houden met een drempel) als kosten huishoudelijke hulp in aanmerking te willen nemen. Dit uitsluitend om de procedure te beëindigen (dus geen behandeling ter zitting). Er is geen enkele relatie met de aftrek in de jaren 2002 tot en met 2008.

In het beroepschrift dat verzoeker indiende tegen de aanslag IB/PVV 2009 is een uitgebreide toelichting opgenomen op de wijze van betaling van de huishoudelijke hulp. Met name gaat verzoeker daarbij in op het bijzondere karakter van de hulp binnen het familieverband (het gezin). Verzoeker stelt bijvoorbeeld dat niet alleen een betaling doorslaggevend is maar dat het ook kan gaan om verrekening en dat er contante betalingen zijn gedaan ten behoeve van de huishoudelijke hulp. Daarnaast zijn bij het beroepschrift verklaringen van verzoekers echtgenote en dochter gevoegd dat betaling aan de dochter heeft plaatsgevonden. Verzoeker stelt dat deze toelichting onverkort geldt voor de jaren 2002 tot en met 2008.

In reactie op een nieuwe klacht van verzoeker over deze afwijzende beslissing liet de Belastingdienst weten dat bij de behandeling van eerdere verzoeken tot vermindering van de aanslagen inkomstenbelasting over de jaren vóór 2009 voldoende duidelijk is gecommuniceerd dat de gemaakte kosten moeten worden aangetoond en dat het aftrekbare bedrag gesteld moet worden op de schriftelijk aangetoonde kosten minus een drempel.

Voor de jaren 2010 tot en met 2012 zijn de aanslagen IB/PVV conform de door verzoeker ingediende aangiften opgelegd. Voor de jaren 2010 en 2011 geldt dat aan verzoeker een vragenbrief is gestuurd waarbij onduidelijk is of daarop een antwoord is gegeven. Voor het jaar 2010 heeft de Belastingdienst niet juist gehandeld door de betreffende kosten niet nader te onderzoeken. Voor het jaar 2011 is het niet nader onderzoeken terug te voeren op een managementbeslissing. Voor het jaar 2012 is niet juist gehandeld door de aangifte niet nader te onderzoeken op het punt van de specifieke zorgkosten. Van een bewuste standpuntbepaling is volgens de Belastingdienst geen sprake geweest. Op de aanslagen wordt niet meer teruggekomen. Ook aan deze gang van zaken ontleent verzoeker vertrouwen dat de aanslagen voor 2002 tot en met 2008 alsnog zullen worden herzien. Verzoeker wijst er op dat voor de jaren 2010 tot en met 2012 intensieve contacten met de Belastingdienst hebben plaatsgevonden (en dus controle).

De aangifte IB/PVV over het jaar 2013 is in behandeling waarbij onderzoek plaatsvindt. Bij de behandeling van die aangifte is aan verzoeker meegedeeld dat indien en voor zover bij hem sprake is van opgewekt vertrouwen door een toezegging dat extra gezinskosten als specifieke zorgkosten aftrekbaar zijn, deze toezegging is ingetrokken.

Na ontvangst van de brief van verzoeker van 19 februari 2014 aan de Nationale ombudsman heeft de Nationale ombudsman ingezet op contact tussen verzoeker en de Belastingdienst om te komen tot een oplossing. Dit heeft niet geleid tot een positief resultaat.

### **WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?**

Het vereiste van betrouwbaarheid houdt in dat de overheid binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht handelt, doet wat zij zegt en gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken.

Niet ter discussie staat dat de Belastingdienst het door verzoeker ingediende verzoek om ambtshalve vermindering van de opgelegde aanslagen IB/PVV 2002 tot en met 2008 heeft gehonoreerd en dat daarmee sprake is van een toezegging. De eerste vraag die moet worden beantwoord is of – zoals verzoeker stelt – sprake is van een ongeclausuleerde toezegging dan wel – zoals de Belastingdienst stelt – sprake is van een toezegging onder voorbehoud.

De beslissing van de Belastingdienst kan niet anders worden begrepen dan dat de gemaakte kosten voor huishoudelijke hulp worden geaccepteerd voor zover die uitstijgen boven de drempel. De door de Belastingdienst gehanteerde bewoordingen laten in redelijkheid geen andere uitleg toe. Van belang is ook dat deze uitleg in overeenstemming is met de toepasselijke regelgeving.<sup>2</sup> Verzoeker kan dan ook niet worden gevolgd waar hij meent dat sprake is van een ongeclausuleerde toezegging.

De volgende vraag die moet worden beantwoord is of de Belastingdienst in redelijkheid kon komen tot zijn beslissing om feitelijk geen aftrek extra huishoudelijke hulp toe te kennen. Het antwoord op die vraag luidt bevestigend. Uitgangspunt is dat het aan verzoeker is om aan te tonen dat sprake is van kosten van huishoudelijke hulp nu hij deze in aftrek wil brengen op zijn belastbaar inkomen. Verzoeker heeft aanvankelijk aan de Belastingdienst kwitanties verstrekt van € 1.200. Weliswaar stelt verzoeker dat dit het bedrag is dat resteerde na aftrek van de drempel. Echter, zoals de Belastingdienst terecht aangeeft strookt het niet met het karakter van een kwitantie dat daarop rekening wordt gehouden met een in de belastingwetgeving voorziene drempel. De daarop door verzoeker gedane mededeling dat het bedrag van € 1.200 moet worden beschouwd als kosten van voedsel en drank en de alsnog door hem overgelegde kwitanties voor huishoudelijke hulp van € 3.500, maken naar het oordeel van de Nationale ombudsman

---

<sup>2</sup> Zie art. 6.17, lid 3, Wet inkomstenbelasting 2001. De hoogte van de drempel, die aangeeft tot welk bedrag uitgaven voor gezinshulp niet aftrekbaar zijn, is afhankelijk van het verzamelinkomen.

evenmin dat de Belastingdienst alsnog aan het verzoek tegemoet had moeten komen. Daarvoor is van belang dat deze achteraf zijn opgemaakt en niet nader zijn gespecificeerd of onderbouwd. De door verzoeker gegeven toelichting op de kosten, de systematiek zoals weergegeven in zijn beroepschrift inzake de aanslag IB/PVV 2009 (het bijzondere karakter van verleende hulp binnen het gezin en onder meer de verrekeningen binnen de familiale sfeer), en de afgelegde verklaringen van verzoekers dochter en echtgenote zijn niet zodanig concreet en ook overigens niet van dien aard dat deze de Belastingdienst aanleiding hadden moeten geven om de aftrek alsnog toe te staan. En voorts zet de Belastingdienst naar het oordeel van de Nationale ombudsman terecht vraagtekens bij de omstandigheid dat de betaling is gedaan aan de dochter van verzoeker die in 2002 de leeftijd van 11 jaar had.

De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de Belastingdienst in redelijk kon concluderen dat niet is gebleken dat door verzoeker jaarlijks meer dan € 1.200 netto is uitbetaald voor kosten van gezinshulp. Dat betekent dat de Belastingdienst afwijzend kon beslissen op het verzoek de aanslagen IB/PVV 2002 tot en met 2008 ambtshalve te verminderen.

Daaraan staat niet in de weg dat de Belastingdienst ter gelegenheid van een procedure voor de belastingrechter voor het jaar 2009 met verzoeker een compromis heeft gesloten inhoudende dat een bedrag van € 1.200 als kosten huishoudelijke hulp bij de aanslagregeling in aanmerking werd genomen. Ook staat daaraan niet in de weg dat voor de jaren 2010 tot en met 2012 de aangiften van verzoeker zijn gevolgd zonder dat een onderzoek is gedaan naar de juistheid van de aangiften op het punt van de uitgaven voor gezinshulp. Voor zover al uit de gang van zaken bij de aanslagregeling voor die jaren een gerechtvaardigd vertrouwen zou kunnen worden ontleend kan dat in redelijkheid geen gevolgen hebben voor de voorliggende jaren 2002 tot en met 2008. Immers, voor die jaren was het verzoek om ambtshalve vermindering al uitputtend behandeld en is steeds duidelijk door de Belastingdienst aangegeven dat en waarom dat verzoek niet kon leiden tot de gewenste vermindering.

## **CONCLUSIE**

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,  
waarnemend ombudsman

## **INFORMATIEOVERZICHT**

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

- De brief van verzoeker van 19 februari 2014 met bijlagen;
- Op instigatie van de Nationale ombudsman (interventie gericht op een oplossing) gevoerde correspondentie tussen verzoeker en de Belastingdienst in de periode na 19 februari 2014 die ook is verstrekt aan de Nationale ombudsman;
- De brief van verzoeker van 9 december 2014 met bijlagen;